Öbür dünyadan : 2

— Dr. Saim Ali'ye —

Dünyadayken kabâhatim benim cidden büyüktü
Çünki içim şarlatandan ne hazzetti ne ürktü!

Bile bile başkasının hakkını pek yemezdim,
Sonra tutup her zevzeğe şair filân demezdim!

Bilirdim ki şi'rin çoğu ya dümandır ya saman
Fakat ilme çocuk gibi güvendimdi bir zaman

Sonra içim her gün kırık, her gün daha tasalı
Senelerce sayıkladım birde sevdâ masalı.

Gördüm nece şehsüvarlar, gördüm nece yayanlar
Nece baylar tanıdım ben ve bir nece bayanlar

Çeşid çeşid mahlûklardı pijamalı, oyalı,
Takunyalı, takunyasız, boyasız ve boyalı!

Uzun uzun düşünmeğe bırakmazdı ihtiyaç
Kimisinde kesik etek, kimisinde kısa saç.

Bir necesi dolaşırdı azametli, edâlı
Tırnakları zekâsından daha pek çok cilâlı!

Fekat görüp bu şeyleri zerre kadar şaşmazdım
Kaynardı pek içim ama kabımdan hiç taşmazdım!

Anlardım ki ne neş'esiz hayat olur ne gamsız;
Hiç sabahsız gece var mı, hangi gündüz akşamsız?

En umulmaz garibeler ne Japonda ne Çinde
Her varlığı seyretmeli şu yokluğun içinde

Bizim bir çok patırdımız boşuna bir isyandır
Zaman denen bir kunduz var, onun dışı nisyandır!

Uyanmışlar gâlibâ ki gördükleri rü'yadan
Katar katar yolcu geldi gene bugün dünyadan

Hepsi lâkin hiç bir şeycik değişmedi diyorlar
Yani bütün insancıklar birbirini yiyorlar!

Siyasette her mahalle oldu şimdi Arasta
Şaşar buna belki bir gün Tevfik Rüştü Aras ta;

Haddin varsa inan artık, haddin varsa oyalan,
«Yeni Nizam» eskisinden daha kanlı bir yalan!

Fazıl Ahmed Aykaç

Doğru değil mi?

Çukurlar, tümsekler

Hava bozuldu, ortalık karanlık. Şehrin muhtelif cihetlerindeki sokaklar tümsekler, çukurlarla dolu.. Üçra mahallelerde senelerdenberi tamir, ihtimam görmiyen kaldırımlarda kendiliklerinden husule gelmiş olanları bahis mevzuu etmiyelim. Fakat şehrin göbeğinde Belediye elile vücude getirilmiş olanlara ne diyelim. Taksim meydanındaki kum yığıntısı, Taksim - Harbiye yolundaki küçük bataklıklar, Sıraservilerdeki minyatür dereler ve vadiler onlardan birer nümunedir. Ellerinde lâmba olanlar bile bunlara çarpmadan, batmadan ve çamur içinde kalmadan geçemiyorlar.. Lâmbasız karanlıkta el yordamile yürüyenler ise ancak düşe kalka ilerleyebiliyorlar. Büyük bir kazanın vukuunu beklemeden bunların bulundukları yerlere - tabiî maskelenmiş olarak - birer fener asmak icab eder, diyoruz,

Doğru değil mi?

Askerlerimize kışlık hediye

Şişli Halkevi 30 bin parça hediye hazırladı

Şişli Halkevi, kahraman askerlerimiz için 30,000 parça hediye toplamıştır. Hediye verenlerin isimlerini yazıyoruz:

Birinci liste:

Mithat Nemli ve eşi 3,000, Galatasaray lisesi 2,520, Dr. H. Kenen ve arkadaşları 720, General Feridun ve eşi 600, Salih Fuad Keçeci 600, Eti Bank Kuvarshan mensubları 450, Üsküdar Mithat Nemli deposu 396, Ayşe Asaf İlbay 300, Nimet Ata Kayadelen 300, İpekçi ailesi bayanları 300, Yusuf Kapancı 300, Radyolin müessesesi 300, Murad Hun 300, Jak Dekalo 300, Sergis Hovakimyan 300, Ohanyan 300, Vitali Polikar 300, Dam dö Siyon talebesi 272, Kabataş lisesi 255, Vahram Geser 250, Simon Kayserliyan 250, Kula mensucat fabrikası 240, Jak Kohen 240, Nuri Hamamcıoğlu 240, Ahırkapı Mithat Nemli amelesi 207, Parseh Gevrekyan 180, Pakize Naki Erenyol 150, Pakize Pamuk 150, Sabahat Filmer 150, İsmail Sekban 150, Salti 150, Leon Dumas 144, Şinasi Eren 127, Anaiz Altıparmak 125 parça hediye vermişlerdir.

Sen - Jozef lisesinin yardımı

Sen - Jozef lisesi 750 çift yün çorabı Kızılaya teslim etmişlerdir. Hamiyetli Türk yavrularımızın bu yurdsever hareketlerini takdir ederiz.

ADLİYEDE

Mezarlıkta yatıp kalkıyormuş

Kapalıçarşıda muhtelif dükkânlardan kadın çamaşırları ve saire çalmaktan suçlu Sadeddin isminde birisi, Sultanahmed birinci sulh cezada tevkif olunmuştur. Sadeddin, sorguda, nerede oturduğu sorulunca, «Şehremininde mezarlıkta yatıp kalkıyorum »demiştir.

On ev soyan bir hırsız

Fatih, Kasımpaşa, Kumkapı ve civarında on kadar ev soymaktan suçlu Şükrü yakalanmıştır. Dördüncü sorguya verilerek tevkif edilmiştir.

Fıçı hırsızı

Sirkecide, rıhtımda duran fıçıların tıpalarını aşırdığı, bunları sattığı iddia olunan hamal Galib ve çalınmış malı bilerek satın aldıkları iddia olunan fıçıcı Remzi Özdilekle Mehmed Çelikkınya, İstanbul dördüncü asliye ceza mahkemesinde muhakeme edilmişler - dir. Mahkeme, hamalı bir ay hapse mahkûm ederek tevkif etmiştir. Çalınmış malı bilerek satın aldıkları anlaşılamıyan iki fıçıcı da beraet kazanmışlardır.

Yurddaş!
Bolluktan korkma: Daha çok mal yetiştir.
Ulusal Ekonomi ve Arttırma Kurumu

Şehir ve Memleket Haberleri

Bir sahtekârlık

Uydurma bir raporla kamyonet işletmek istemişler

İki kamyonete aid sahte rapor mevzulu bir hâdise dolayısile, dün adliyede bir şoför ve bir otomobil komisyoncusu, sorguya çekilmişlerdir.

İddiaya göre, komisyoncu Süleymanın malı olan iki kamyonet, mühendis tarafından muayene edilmiş, seyrüsefer edebilecek halde görülmemiş, mühendis, bu iki kamyonetin kusurlu olduklarına dair rapor vermiştir. Ve ikinci muayenede de, ayni neticeye varmıştır. Kamyonetlerin işletilmemesine canı sıkılan komisyoncu Süleymana, şoförRasim, işi halletmek vadinde bulunmuştur. Şoför, imzalı, mühürlü boş iki tane kâğıt ele geçirip, bunalrı, kamyonetlerin artık seyrüsefere çıkarılabilecekleri şeklinde doldurmuştur. Sahte olarak doldurulan raporlar üzerine de, kamyonetler işlemeğe başlamıştır. Fakat, alâkadar mühendis, bir müddet sonra bu kamyonetleri yolda görünce, tanımış, bunların nasıl olub da işletilmelerine müsaade edildiğini hayretle karşılamıştır. Derhal seyrüsefer başkomiserliğine vaziyeti bildirmiş, kamyonetler çevrilmiş ve kâğıtlar gözden geçirilince, yazıların mühendise aid olmadığı, sahte olduğu anlaşılmıştır.

Sultanahmed birinci sulh ceza mahkemesi hâkimi Reşid Nomer; sorguyu müteakib şoför hakkında tevkif müzekkeresi kesmistir. Otomobil komisyoncusunu da serbest bırakmıştır. Dosya, Müddeiumumiliğe geri yollanmıştır. Tahkikat genişletilecektir.

İKTİSAD

Benzin satışları

Benzin satan acentelerle yapılan temaslarda, taksilerin tahdidinden sonra benzin sarfiyatının pek farketmediği, buna mukabil taksi buhranı başladığı, esasen adedi az olan taksilerden bir kısmının hususi müesseselerce angaje edilmesi üzerine müstacel işler için taksi bulmakta güçlük çekildiği anlaşılmıştır.

Odun fiatı

Fiat mürakabe komisyonu gürgen odunlarına da fiat koymağa karar vermiş ve yaş gürgenlerin çekisine toptan 280, perakende 380, kuru gürgenlere toptan 315, perakende 415 kuruş fiat koymuştur.

Buğday beyannameleri

Elinde buğday, çavdar, arpa ve yulaf bulunanların vermeğe mecbur bulundukları beyannameler dün akşama kadar mıntaka ticaret müdürlüğünce alınmıştır. Beyannameler dün akşam toprak mahsülleri ofisi İstanbul şubesine teslim edilmiştir. Ofis 20 gün zarfında mübayaata başlıyacaktır.

Lâstik tevziatı

Yeni gelecek otomobil lâstiklerinden yüzde 75 i İstanbula, yüzde 25 i taşraya, kamyon ve kamyonet lâstiklerinden yüzde 75 i taşraya ve yüzde 25 i İstanbula verilecektir.

Dün yapılan ihracat

Dün İstanbuldan 400,000 liralık ihracat yapılmıştır. Bu meyanda Iraka 200 çuval kestane, Macaristana 199,000 liralık pamuk ve bilhassa birçok memleketlere külliyetli tütün ihracatı yapılmıştır.

Sarıyer orta mektebi açılıyor

Kandilli lisesine bağlı olarak Sarıyerde açılacak olan orta mektebin kadrosu Maarif Vekâletinden gönderildiğinden pazartesi günü tedrisata başlanacaktır. Yeniköye kadar bütün Rumeliyakasile Anadolu yakası talebeleri Sarıyere gönderilecektir. Diğer taraftan Emirgân orta mektebi muhtelit hale ifrağ edildiğinden buradaki kız talebeler de Emirgân orta mektebine devredilecektir. Talebelerin semtlerine göre nakillerine bu gün başlanacaktır.

Profesörlüğe terfi edecek Doçentler

Fakülteler, namzedlerin isimlerini bildirmeğe başladı

Üniversite Rektörlüğünün, müddetini dolduran, ehliyetli doçentlerin profesörlüğe terfileri için tetkikat yaptığını yazmıştık. Her fakülte bu vasıfları haiz doçentlerin isimlerini tespit ederek Rektörlüğe vermeğe başlamıştır.

Tıb fakültesinin hazırladığı listeye göre üç doçent profesörlüğe terfi edecektir. Profesör olacak doçentler şunlardır: Birinci Dahiliye doçenti Ekrem Şerif Egeli, Muzaffer Şevki, Arif İsmet; Radyoloji doçenti Tevfik Berkman, Cildiye doçenti Cevad Kerim İncedayı, Anatomi doçenti Zeki Zeren, Patoloji doçenti Besim Turhan, Adlî Tıb doçenti Hikmet, Hariciye doçenti Şinasi Erel, Fahri Erel, Fahri Arel.

Diğer fakülteler de birkaç güne kadar listelerini tamamile ikmal edeceklerdir. Hukuk fakültesinden Yavuz Abadan, Edebiyat fakültesinden Hilmi Ziya Ülgen, Sabri Esad, Mükrimin Halil; Fen fakültesinden Ratib Berker, Cahid Arif profesörlüğe liyakati görülen doçentlerdendir.

MÜTEFERRİK

Poliste bir tayin

Eski dördüncü şube müdürü Tahsin Çetin, ikinci şube emrinde yeniden vazifeye başlamıştır.

On kuruş için

Balatta oturan Kemal Güven adında biri, borç verdiği on kuruşu iade etmemesine muğber olarak arkadaşı Kâzım Yeteri çakı ile kalçasından yaralamıştır.

Yarası ağırca olan Kâzım hastahaneye kaldırılmış suçlu yakalanmıştır.

Kamyon altında yaralanan çocuk

Karagümrükte Karabaş mahallesinde 4 numarada oturan Cemal Artanın 10 yaşındaki oğlu Ali Rıza Artan, evinin civarındaki arsada oynarken 3595 numaralı kamyonun çarpmasına maruz kalmış, muhtelif yerlerinden ağır surette yaralanmıştır.

Sahte bekçi

Divanyolunda aşçılık yapan ve Akbıyıkta oturan Mehmed Güner, evvelki gece yemekten sonra kahveye gitmek üzere evinden çıkmış, biraz sonra da kapı çalınmış ve kapıyı açan karısı Nuriye Güner, pejmürde kıyafetli bir adamla karşılaşmıştır. Kadın, bu yabancıya ne istediğini sormuştur. Adam, cevaben mahalle bekçisi olduğunu ve görülen lüzum üzerine evi arayacağını söylemiştir. Bu cevaba inanmıyan ve mahalle bekçilerini tanıdığı için bundan şüphelenen kadın, adamın eve girmesine mâni olmuş, vaziyetten karakolu haberdar edeceğini söylemiştir. Bu vaziyet karşısında yabancı son sür'atle evin kapısından uzaklaşmıştır. Nuriye kocası eve gelince vak'ayı anlatmış ve hâdiseden hemen polis haberdar edilmiştir. Bu sahte bekçi hakkında tahkikata başlanmıştır.

Yılbaşı ve bayram hediyeleri

Yavrularınızın yılbaşı ve bayram - lıklarını hazırlarken milletin yardım ve şefkatine muhtac çocukları da se - vindirmek için Çocuk Esirgeme kurumuna her yıl olduğu gibi bu yıl da yardımda bulunmanızı kurum saygile hatırlatır.

Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Merkezi

Namık Kemal sergisi

Şehir ve İnkılâb Vesikaları Müze ve Kütüphanesinde tertib edilen 21/1. Kânun/1940 da açılacak olan Namık Kemal sergisinde teşhir ve bilâhara iade edilmek üzere halkımızın ellerinde bulunan eser ve vesikaları Müze müdürlüğüne lare; bu güzel teşebbüsü teşvike yarayacak hayırlı bir hareket olacaktır

Garib bir macera

Cürmü meşhuda çağırılan memurların elleri boş döndü

İstanbul Fiat Murakabe komisyonunun emrinde yeni kurulan mürakabe bürosunun bir kısım memurlarının başına garib bir macera gelmiştir. Evvelki gün Mıntaka Ticaret müdürlüğüne telâşla birisi gelmiş ve bir makara ihtikârından bahsederek cürmümeşhud yapmak üzere hemen iki memur istemiştir. Bu şahsa iki murakabe memuru terfik edilmiş, memurlar yola çıkmıştır. Bu şahsın peşinde çarşı pazar bir hayli dolaşan memurlar, bir aralık bu adamın kaçtığını hayretle görmüslerdir.

Gene Ticaret müdürlüğüne bu şekilde bir muhbir daha gelmiş, bunun da yanına ayrı memurlar verilmiş ve bu memurlar da birçok dolaştıktan sonra bir netice alamadan dönmüşlerdir.

Fiat murakabe memurlarının bu şekilde dönmesinden sonra mesele üzerinde durulmuş ve o zaman yapılan ihbarların bir takım muhtekirlerin yeni murakabe memurlarını tanımak ve bu suretle murakıblerin yapacakları teftişlerde cürmümeşhudlardan kurtulmak için tertib edilmiş bir plân olduğu neticesine varılmıştır.

ŞEHİR İŞLERİ

Bozuk gıda maddeleri

Belediye teftişleri neticesinde son bir ayda 1139 nümunelik gıda maddesi belediye tahlilhanesine sevkedilmiş bunlardan 169 tanesi bozuk çıkmıştır. Bu maddeler şunlardır:

317 ekmekten 50 tanesi bozuk 429 un ve irmikten 54 ü bozuk 78 yağlı maddeden 7 si bozuk 105 tatlı maddeden 28 i bozuk 59 çay ve kahveden ise 6 sı bozuk çıkmıştır.

Taksilere zam yok

Şoförler Cemiyetinin taksi ücretlerine yeniden yüzde 10 zammedilmesi hakkındaki müracaati belediye otobüs komisyonunda tetkik olunmaktadır. Dökme benzin fiatlarında bir değişiklik olmadığından bu sebeple bir zam yapılmıyacaktır.

Belediyenin yeni sene bütçesi

Belediyenin yeni sene bütçesinin hazırlanmasına başlanmıştır. Her daire yeni sene zarfında yapacağı işleri tespit ve buna göre tahsisat istemektedir.

Bir evdeki infilâkın sebebi araştırılıyor

Kadıköyünde Osmanağa mahallesinde Mekteb sokağında tamir edilmekte olan evdeki infilâk etrafında polisce tahkikat yapılmaktadır. İnfilâkın, evin bodrum katında vaktile unutulmuş ufak bir parça dinamitin tazyika maruz kalması üzerine vukua geldiği zannedilmektedir.

İnfilâk, evin bodrum katının üstüne isabet eden katta biraz tahribat yapmış ve bu meyanda, evin camları kırılmıştır.

VİLÂYETTE

Vali Ankaraya gitti

Vali ve Belediye Reisi Lûtfi Kırdar Dahiliye Vekâleti ve diğer vekâletlerle temas etmek, pasif korunma, taksilerin tahdid işlerile ve Vilâyeti alâkadar eden diğer işler hakkında izahat vermek ve icab eden talimatı almak üzere dün akşamki trenle Ankaraya gitmiştir. Valimiz Ankarada dört gün kalacaktır. Taksilerin tek ve çift numara meselesi de Ankarada halledilecektir.

Çiftçi!
Ne kadar ekersen yüzün de o kadar güler.
Ulusal Ekonomi ve Arttırma Kurumu

HEM NALINA MIHINA

İtalyada yeni bir harb

İtalyada harbi idareye memur askeri erkân arasındaki istifalar, çorab sökügü gibi, devam ediyor. Bidayette ...mterid bir hâdise telâkki edilen Italyan genelkurmay başkanı ve başkumandanı Mareşal Badoglio'nun istifasından sonra, Oniki Ada umumi valisi ve kumandanı Valsismon Kontu General Cesare Maria de Vecchi de çekildi; onun arkasından donanma genelkurmay başkanı ve bahriye müsteşarı yani donanma başkumandanı Amiral Domenico Cacagnari de istifa etti. Bu arada donanma genelkurmay asbaşkanının da değiştiği anlaşılıyor, çünkü bu makama da başka bir amiral tayin edilmiştir.

Böyiece teşebbüller umumi bir mahiyet almış, en mühim askeri makamları işgal edenlerin Sayın Mussolini ve diğer faşist erkanile ittilâf halinde olduklari meydana çıkmıştır. Arnavudlukta Yunan ordusu karşısındaki mağlûbiyet ve donanmanın 17 gün içinde yediği iki çetin darbe, eskiden beri mevcud olan bu ihtilâfı birdenbire alevlendirmiş ve dolmuş bardağı taşıran son damlalar olmuştur.

İtalyada işler yolunda gitmiyor. Vaziyet hatta dışarıdan görülebildiğinden daha fenadır. Öyle olmasaydı, bu mühim istifalar böyle birbirini kovalamazdı. Bu istifaların iki manası vardır:

1 — Kumandanlar, M. Mussolini'nin ve faşist erkânının memleketi bir çıkmaza soktuklarına inandıkları için, millet karşısında ve tarih huzurunda kukla vaziyetinde kalmamak için istifa ediyorlar; başlayan mağlûbiyet ve felâket devresinin mes'uliyetini kabul etmiyorlar.

2 — M. Mussolini ile faşist erkânı, son mağlûbiyetlerin mes'uliyetini askeri şeflere yükletmek için, onları ya çekilmeğe icbar, yahud azlediyor ve zavahiri kurtarmak için de kumandanların vazifelerinden istifa ettiklerini bildiriyorlar.

Herhalde, M. Mussolini son nutkunda, bütün dünya erkânıharblerini tenkid ediyormuş gibi görünerek kendi genelkurmayını ve kumandanlarını tenkid etmişti. Son mağlûbiyetlerin bütün mes'uliyetini, karagömleklilerin üniformalılara yüklemeğe çalıştıkları artık apaçık bir mahiyet almıştır. Asıl orduda meselâ yüzbaşı iken karagömlekliler teşkilâtına geçince, bir iki yıl içinde general rütbesine yükselen ve saçını sakalını devlet hizmetinde ağartmış olan kendi eski âmirlerine ve üstlerine kafa tutan, onları hor gören bu adamlar, askerden ziyade politikacılardır.

İtalyan ordusu subayları, karagömlekli kumandanları sevmezler, onları haksız yükselmiş politika türedileri addederler. Sulh zamanında, izhar değil, sadece izmar edilen bu münaferet, şimdi işler tersine dönünce kendiliğinden meydana vurmuştur. Karagömlekli faşist şefleri, kendi ilân ettikleri harblerin muvaffakiyetsizliğinden askeri erkânı mes'ul tutuyorlar; kumandanlar ise mağlûbiyetlerin hakiki amillerinin, İtalyayı, başaramıyacağı maceralara sürükliyen politikacılar olduğunu istifalarile ilân ediyorlar.

İtalyada, faşizm ile ordu birbirlerine harb ilân etmişlerdir. Aralarında iyi kötü mevcud tesanüd çözülmüş ve tefrika başlamıştır. Bu manevi mücadele, cephelerde işler kötüleştikçe alevlenecektir.

Açık muhabere

Devlet Demiryolları Balıkesir Mes'ul Muhasibi Bay Refet Taşer'e: Sizin mektubunuzdan evvel yapılan neşriyat üzerine hurda kâğıdlar, kısmen toplanarak Sümer Banka verilmekte ise de bu maksadla bütün memlekete şamil teşkilât yapılamamıştır. Yalnız kâğıd için değil; demir ve teneke gibi maden eşyayı toplamak için de, teşkilâtlı bir çalışma lâzım olduğu yazıldıysa da, anlaşılan mümkün görülmediği için yapılmamıştır.

MAARİFTE

Yeni lisan kitablarından alınan neticeler

Maarif Vekâleti orta mekteb ve liseler için yeni lisan kitabları hazırlattırmıştı. Ders yılı başından itibaren okutulmaya başlanan bu kitablardan alınan neticeler Maarif Vekâletine bildirilmiştir. Muallimlerin umumiyetle ileri sürdükleri mütalealara göre, bu kitabların birinci ve ikinci cildleri muvafık olup diğerleri talebelerin seviyelerinden yüksektir. Bu vaziyet karşısında üçüncü cildin dördüncü, beşinci sınıflarda, beşinci cildin de altıncı sınıfta okutulması istenmiştir.

Kitab bulunan derslerde not tutulmıyacak

Bazı tarih muallimlerinin, elde kitab mevcud olduğu halde talebeye not tutturduğu anlaşılmış ve bu vaziyet şikâyeti mucib olmuştur. Maarif Vekâleti alâkadarlara bir tamim göndererek, karışık notlarla talebenin zihnini yormanın doğru olmadığını bildirmiş ve bu suretle not tutturmayı menetmiştir.

CUMHURİYET

Nüshası 5 kuruştur.

Abone şeraiti

	Türkiye için	Hariç için
Senelik	1400 Kr.	2700 Kr.
Altı aylık	750 »	1450 »
Üç aylık	400 »	800 »
Bir aylık	150 »	Yoktur

Dikkat

Gazetemize gönderilen evrak ve yazılar neşredilsin edilmesin iade edilmez ve ziyanından mes'uliyet kabul olunmaz.

Hava tehlikesine karşı

Siper ve sığınaklar

Kârgir binaların iyi hazırlanmış bodrumları, en şiddetli bombardımanlarda bile ekseriyetle masun kalan yerlerdir

Yazan: A. AHISKAL

Havadan gelecek taarruzların önlenmesi tedbirleri arasında ehemmiyeti olan korunma yuvalarıdır. Bu yuvalar için kârgir binaların bodrum katları giriş ve çıkış için çift kapılı olmak üzere hazırlanacak olursa, muhakkak ki en emniyetli bir korunma temin edilmiş olur. Böyle bir sığınağın apartımanların inşası sırasında hazırlanmış bulunması, mal sahibinin borcu olduğu kadar, bu katı işgal eden kiracının da bir alarm vukuunda diğer katlardaki komşularını buraya kabul etmekte mecburiyeti vardır.. İki üç katlı bir apartımanın bombardımana maruz kalması halinde bir iki katının çökmesi mümkün olabilir. Fakat Büyük Harbden, İspanya ihtilâlinden ve son harbin bombardıman neticelerinden alınan derslere göre bu çeşid taş yapılarda bilhassa kat araları betonarme inşa edilen binalarda bodrum katlarının yüzde 99 buçuk nispetinde sapasağlam kalacağı ve kaldığı müşahede edilmiştir. Ahşab binaların kolayca tutuşturulması dolayısile bu meskenlerin bodrum katlarını sığınak olarak kullanmanın en büyük mahzuru bir yangın zuhurunda maruz kalınacak ateş tehlikesidir.

Sığınağa nispetle emniyeti noksan olan siperlerin ise boş arsalar üzerinde hazırlanması kolay ve ucuz olduğu kadar korunma bakımından da muhakkak ki faydadan geri kalmaz..

Yarım metre genişliği, iki metre derinliği ve bir buçuk iki metre kadar uzunlukta kazılacak bir siperin korunma kıymeti tam isabet müstesna, büyüktür. Ancak muayyen bir kısmının, yer müdafaa bataryalarının havada parçalanarak düşecek parça tesirlerine karşı kapatılması, siperlerin bir sığınak kadar olması da, buna yakın emniyette görüleceği muhakkaktır. Böyle bir siperin ufak bir kısmını örtebilmek için elli santimetrelik genişliğin kalın ağac dalları veya kalaslarla örtülmesinden sonra üstüne yarım metre kalınlığında toprak veya daha emin olan kum doldurmak kâfi gelecektir. Böyle bir siper birbirine doksan derecelik istikamette ve iki kollu inşa edilecek olursa maksada uygunluğu bakımından daha doğru olur. Bu sığınak ortalama bir hesabla dört metre mükâbi toprak işidir ki bir amelenin dört gün çalışmasile üç nüfuslu bir ailenin korunmasını emniyet altına almak imkânı var demektir. Toplu olmaktan ziyade dağınık ve ufak çaptaki siperlerin maksada daha uygun düşeceğini tasarlayarak bir kaç ailenin bir siper içinde değil, fakat birkaç siper içinde barınması daha doğru olur..

Bir apartıman sakinlerinin efradı arasından seçilecek yardımcı şahısların bu maksadla gene kendi aralarında vazife almasını, pasif koruma elemanları arasına girmiş olmak gururile her vatandaş arzu etmelidir.. Heyecansız ve disiplin altında alarm işaretine uymak, gelecek taarruza karşı alınmış tedbirler kadar lüzumlu bir hareket tir. Bilhassa mahallî hükûmetin hazırlamış buluna - cağı umumî sığınaklara giriş ve çıkışlarda gösterilecek lüzumsuz karışıklıklar korunmadan ziyade açıkta kalmaya sebebiyet verebilir.. Şaşkın koşuşmalar, manasız bağrışmalar, bir medenî insanın kadın, çocuk ve malûllere karşı borcu olan yardımları unutturacak kadar heyecan eserleri mütearrız tarafın hoşuna gidecek işaretlerdir. Tahrib ve ölümden fazla böyle bir panik uyandırmak gayesile saldıran düşmana onun beklediğini temin etmek nekadar fena ise ve ne şekilde düşünebilirseniz, netice işte odur..

Havadan gelecek tehlikeden tam olarak kendimizi korumak ve hasım taarruzlarını semeresiz bırakmak bakımından her şahsın borcları vardır.. Bu borçları hulâsa edersek gayet sade ve külfetsiz olduklarını da görürüz.

Tatbik edilmekte olan ışık maskelemek, bodrum katlarını sığınak haline, veya boş arsaları korunma siperi vaziyetine koymak ve en son olarak da alınmış tedbirler karşısında tehlikenin yüzde doksan geçiştirilmiş bulunduğunu idrak etmek korunmamız için kâfidir.. Ordunun ateşli müdafaa ve mukabele kuvvetleri ise bizim bu çok basit yardımlarımızla daha serbest çalışmak imkânına varmış olurlar.. Biraz da kendi hayatımız bakımından borcumuz olan bu yardımı ihmal etmiyelim.

Eminönü Halkevinde konferanslar

Eminönü Halkevinden:

Evimizin Cağaloğlundaki salonunda: 1 — 14/12/940 cumartesi günü saat 14.30 da Dr. Bay Cemil Şerif Baydur (cemiyet hayatında hekimin mevkii) mevzuunda bir konferans verecek ve temsil şubemiz (Hissei Şayia) piyesini temsil edecektir.

2 — 15/12/940 pazar günü saat 14,30 da Dr. Bay Fikri Servet Tör (hayvanlarda zekâ) mevzuunda bir konferans verecek ve temsil şubemiz (Hissei Şayia) piyesini temsil edecektir.

Bu toplantılara gelmek istiyenlerin giriş kartlarını büromuzdan almaları rica olunur. Halkevi toplantılarına çocuk alınmaz.

Mikrobiyoloji cemiyetinde

Türk Mikrobiyoloji Cemiyetinden:

12/12/940 perşembe günü saat 17 de Etibba Odası konferans salonunda yapılacak toplantıda «Dizanteri aşısı münakaşası» Dr. Ekrem Unat tarafından «Ascaris lombricoidesin embriyonlu yumurtalarının mukavemeti», Dr. Razi Maner tarafından «Tetanoz aşısı» hakkında tebliğler yapılacağından muhterem meslektaşların teşrifleri rica olunur.

Küçük hikâye

Havyar

Murad Sertoğlu

— Bu kocaman kutunun ne olduğunu mu soruyorsun? Dünyada tahmin edemezsin. İçinde havyar var.

— Havyar mı?

— Hem de en birinci cinsinden.. Babam ölmeden evvel hep anlatırdı. Ona bu havyarı kibar bir adam getirip satmış. Babam herhalde kumarda para kaybetmiş de acele paraya ihtiyacı olmuştur. Onun için bu kadar ucuza verdi diyordu.

Genc makinist, bir haftadanberi tanıştığı bu sıcakkanlı işçi kızının sözlerini büyük bir dikkatle dinliyor ve gözlerini yuvarlak teneke kutudan bir türlü ayıramıyordu. Şaka değil, bu kutu şimdiye kadar ismini yüzlerce defa işitip, tadını bir defa bile tadamadığı havyar denilen fevkalâde nesne ile dolu idi.

Genc kız devam etti:

— Bakkal dükkânını başkasına devrederken kutuyu eve getirdi. Ne olacak, mahallemiz fıkara mahallesi.. Kimse gelip bir defa bile havyar istememiş, onun için kutu dopdolu idi.

Delikanlı gözile tahmin etti. Dopdolu olsa, kutu iki üç kilo havyar alabilirdi. Vay canına!

Genc kızın sesinde hafif bir titreyiş sezildi. İçini çeker gibi ilâve etti:

— Zavallı babacığım. Havyardan tadamadan öldü. İşte buna çok yanarım.

Delikanlı şimdi genc kızın dolu dolu olan gözlerine bakıyordu. Bu yeni tanıştığı genc kız nekadar hassas bir kalbe malikti? İşte, iş dönüşü, bir gün evvel okumak için kendisine verdiği bir polis romanını geri almak için genc kızın ihtiyar annesile birlikte oturmakta olduğu mütevazi odasına uğradığı ilk akşam, içini kendisine nekadar samimiyetle dökmüştü.

Fakat acaba kendisine havyar da ikram edecek miydi? Ağzının sulandığını hissetti. Burnuna çarpan hafif balık kokusu iştihasını öyle kabartıyordu ki.. Hani sıkılmasa genc kızdan kendisine bu ikramı yapmasını istiyecekti Fakat bunu bir türlü yapamıyordu. Henüz samimiyetleri o kadar ilerlemiş değildi. Genc kız, kendisinin makinist bulunduğu fabrikaya girerek işe başlıyalı ancak on gün olmuştu. Ve bir haftadanberi de ayni semt e oturdukları için tanışmışlar, işe beraberce gidip gelmeğe başlamışlardı. Delikanlı onun bir nevi ağabeysi, hamisi gibi hareket ediyordu.

Genc kız şimdi kutuyu açmağa uğraşıyordu. Nitekim biraz uğraştıktan sonra buna muvaffak da oldu. Delikanlı o zaman kutunun ağız ağıza havyarla dolu olduğunu gördü. Milyonlarca siyah inci sanki yanyana dizilmişler, haydi ne duruyorsunuz? Bizi yesenize! diyorlardı.

Genc makinist :

— Herhalde bana ikram edecek! diye düşündü. Bu anda kendisini son derece bahtiyar hissediyordu. Oh, işte nihayet o da havyar yiyordu.

Fakat hayır! Genc kız kutuyu açtığı gibi gene itina ile kapadı. Sonra biraz evvel durmakta olduğu rafa yerleştirdi:

— Belki neden yemiyoruz, yahud bu kadar pahalı bir şeyi satmıyoruz, diye aklına gelir. Onu da söyliyeyim bari. Babacığım hep: «Bu havyarı senin düğününe saklıyorum. O gün eş dosta vereceğimiz ziyafette bütün havyarları bir tabağa yayacağım. Ve kendilerine ikram edeceğim.» derdi. Ölürken de bana havyarları evlendiğim gece davetlilere ikram etmemi ve kendilerine: «Babamın size hediyesi» dememi vasiyet etti.

Delikanlının gözünde genc kız birdenbire yükselmişti. Bu ince ve hassas kız ayni zamanda nekadar vefalı idi? Sonra doğrusu fabrikadaki işini de çabuk kavramıştı. Çalıştığı dairenin ustabaşısı kendisinin yanında onu daha dün methetmişti. Hem bu kız başka arsız kızlara hiç benzemiyordu. Çok namuslu bir kızdı. Hiç kimse ile sinemaya gittiğini, yahud beraber gezdiğini duymamıştı. Az evvel odada bulunup da şimdi dışarı çıkmış olan annesi de kendi halinde iyi bir kadıncağızdı.

Birdenbire aklına geldi. Bu güzel, vefakâr ve becerikli genc kızla evlense ne mükemmel olurdu. Böylelikle soğuk bekâr odalarında sürünmekten kurtulur, küçük ve mes'ud bir yuva kurabilirdi. Evlendiği takdirde gündeliğine fabrika tarafından zam da yapılırdı. On beş gün evvel evlenen bir arkadaşı da böyle bir lûtfa uğramıştı.

Acaba genc kız bu teklifini kabul eder miydi? Ya başka birisine sözlü ise? Eğer kabul ederse on beş gün içinde bu güzel kız karısı olacaktı. Daha şimdiden onun narin vücudünü kucağında sıkar ve damağında o harikulâde havyarın lezzetini duyar gibi oldu. Evet! Garib şey.. Fakat hakikat tahayyül ettiği bu saadet projesinin demin gördüğü teneke kutu içindeki nefis havyarın da yeri olduğu muhakkaktı.

Birdenbire insiyaki bir hareketle genc kızın elini tuttu:

— Evlenir misin benimle?

Genc kızın gözlerine o kadar içten bakışlarla baktı ki genc kız küçük elini delikanlının nasırlanmış avcundan çekmedi.

. . . . . .

Herşey çok çabuk inkişaf etti. Genc makinistin maaşına zam yaptılar. Genc kız fabrikadan ikramiye alarak çıktı. Düğün gecesi eş dost evlerine dolmuştu. O kadar çok misafir vardı ki ev sahibi kendi üç odasını bile muvakkaten onlara tahsis etmişti.

Genc kız vaktin gelmiş olduğuna hükmederek havyar kutusunu açmış ve bütün havyarları geniş bir tabağa yaymıştı. Bunu yaparken delikanlı bir kaç defa genc kıza yardım etmek ve biraz olsun havyar atıştırmak istediyse de genc kız müsaade etmemiş:

— Şimdi olmaz. Misafirlerle hep bir arada yeriz! diyerek mâni olmuştu. O da çarnaçar buna rıza göstermişti.

Nihayet havyar tabağı misafirlerin ortasına kondu. Bu sürprize herkes memnun olmuştu. Davetliler arasında evvelce havyar yemiş sade bir kişi vardı. Bu:

— Havyar böyle yenmez. Hiç olmazsa biraz ekmek olmalı dedi.

Aksi gibi evde ekmek kalmamıştı. Genc makinist ekmek almak için koşa koşa fırına kadar gitti. Beş kilo ekmek aldıktan sonra gene nefes nefese eve döndü. Merdivenleri bir hamlede çıktı. Fakat ilk gözüne ilişen şey az evvel dopdolu olan havyar tabağının masanın ortasında bomboş sırıtması oldu.

Onu kucağında ekmeklerle gören ev sahibi:

— Ne diye zahmet ettin oğlum! Bizde fazla ekmek vardı. Sizin misafirleriniz bizim misafirlerimiz demektir diye kendisine çıkıştı.

SON HABERLER

Siyasî İcmal

Yakınşarkta İngiliz taarruzu

İngilterenin bu muharebede karşılaştığı iki hasımdan evvelâ İtalyayı bertaraf etmek azminde bulunduğu Mısır - Libya hududu üzerinde başlayan İngiliz taarruzile de bir kat daha teeyyüd etmektedir.

İtalyanın Yunanistana tecavüzü üzerine bu memlekete yardım için koşmak icab etmesi yüzünden bu taarruz, gerçi bir müddet gecikmiştir. Fakat bu gecikme de İngiliz bakımından hayırlı olmuş, ve Yunan harbi, İtalyayı iyiden iyiye denemek ve İtalyan mukavemetinin mahiyetini anlamak için müstesna bir fırsat hazırlamıştır.

Bu deneme neticesinde İtalyan milletinin isteksiz harbettiği ve lüzumsuzluğuna inandığı bir harb uğrunda fedakârlığa katlanmak istemediği tavazzuh etmiş olacak ki İngiltere, Yunan zaferlerinin tevali etmekte olduğu bu sırada Mısır hududunda da İtalyaya ezici bir darbe indirmek ve Süveyş kanalına göz diken İtalyan kuvvetlerini dağıtmak kararını vermiştir.

Son günlerde Sidi Barraninin önünde başlayan İngiliz taarruzunun hedefi budur.

Gerçi bu taarruz henüz ihzarî safhasındadır. Fakat bu ihzarî safhanın ehemmiyeti de İtalyanların ilk hamlede büyükçe zayiat vermelerinden anlaşılıyor. İtalyanlar aylardanberi Sidi Barrani önünde saplanıp kaldıkları ve İtalyan kaynakları, yapılacak büyük taarruz için en geniş hazırlıkların tamamlanmak üzere olduğunu, hatta tamamlandığını söyledikleri için, İngilizlerin değil, fakat İtalyanların büyük bir taarruza geçmeleri bekleniyor ve bu taarruzun mühim ve kat'i bir neticeyi vermesi ihtimali de ileri sürülüyordu.

Bu ihtimal bir aralık Mısırda büyük bir endişe uyandırmış ve bu endişenin fikirlerde ayrılık vücude getirdiği müşahade edilmişti.

Arada geçen aylar zarfında vaziyet değişti ve İngilizlerin hazırlıkları yalnız kendilerine değil, bütün Mısır halkına da emniyet ve itimad verdi, nihayet İtalyanların taarruzu beklenmiyerek bilfiil taarruza geçildi. İtalyanların bu işte inisiyativi İngilizlere bırakmalarından ve taarruzun daha ilk safhasında mühim zayiat vermelerinden bu cephede de tutunamıyacaklarını anlatan emareler belirmiştir.

İhzarî safhası bu şekilde neticelenen taarruza devam edilecek ve alınan neticeden istifade edilerek iş sonuna kadar götürülecek mi? Yoksa daha müsaid bir fırsat beklenecek mi? Bunu ancak devam eden harekâtın inkişafı gösterecektir.

Kont Çaki'nin seyahati:

Macaristan Hariciye Nazırı Kont Çaki, bugün Belgrada muvasalat edecek ve iki gün kalacaktır.

Macaristan, üçler paktına iltihak eden devletlerin biri olduğu için bu ziyaretin Yugoslavyayı da bu pakta ilhak sadedinde vuku bulduğu tahmin olunabilir. Yugoslavya, Almanya, İtalya, Macaristan ve Rumanya gibi mihvere resmen iltihak eden devletlerle çevrilmiş bir vaziyettedir. Bu yüzden Yugoslavyanın bütün emeli, istiklâlini ve bitaraflığını koruyarak harbin facialarından korunmaktır. Fakat bugün Yugoslavyanın bütün iktisadi mukadderatı, mihvere bağlıdır ve mihver bu vaziyetten istifade ederek Yugoslavyayı da kendi nizamına ve manzumesine bağlamak istemektedir. Yugoslavyanın bu siyasete, fakat istiklâlini ve bütünlüğünü korumak ve bitaraflığından ayrılmamak şartile, mütemayil olduğu göze çarpıyor. Anlaşılan Kont Çaki'nin seyahati bu temayülü ölçmeğe ve onu elden geldiği kadar genişletmeğe matuftur. Yugoslavyanın Balkanlarda bugünkü vaziyetini ve bu vaziyetin vadettiği istikbali derinden mülâhaza edeceği şüphe götürmez.

Harbi hangi taraf kazanacak?

Çekoslovakyanın eski Cumhur Reisi Doktor Beneş, artık İngiltere ile müttefiklerinin harbi kazanacaklarına şüphe kalmadığı kanaatindedir. Bu kanaatin istinad ettiği esaslar şunlardır: Almanyanın İngiltereyi mağlûb edememesi ve İngiltere harbinin muvaffakiyetle tetevvüc etmesi, İtalyanın her cephede muvaffakiyetsizliğe uğraması, İtalyanın mihver muvazenesinde Almanyayı sıkan bir yük teşkil etmesi, Almanyanın işgali altındaki memleketlerde Alman aleyhtarlığının günden güne kuvvet bulması, harbin uzaması yüzünden Alman maneviyatının sarsılmağa başlaması, İngiltere ve Amerikanın denizlere hâkim olmaları ve hava hakimiyetini elde etmek üzere bulunmaları.

Sebeblerin esaslı olduğu gayet sarihtir.

Ömer Rıza DOĞRUL

Kısa Haberler

★ Şanghay 10 (a.a.) — Tchunking hükûmeti, Fransız Hindiçini hududunun evvelsi günü kapatıldığını ve Yunnan yolunu istimal etmek isteyen yolcuların emniyetinin temin edilmiyeceğini tebliğ etmiştir.

★ Roma 10 (a.a.) — Ordu kumandanı General Camillo Grossi Fransız - İtalyan mütareke komisyonu reisliğine tayin olunmuştur.

★ Londra 10 (a.a.) — Reuter'in öğrendiğine göre Brezilya hükûmeti, Londrada, Norveç, Holanda ve Polonya hükûmetleri nezdinde bir maslahatgüzarın tayinine karar vermiştir.

★ Ankara 10 (Telefonla) — Koordinasyon heyetinin Vekiller Heyetince kabul edilen yeni bir kararı ile AH 1608, 1618 ve 1629 numaralı otomobillerle Ankara 370 numaralı motosikletin de çalıştırılmasına müsaade edildi.

Parti Grupunda

Saracoğlu, haricî siyaset hakkında izahat verdi

Millî korunma kanununda yapılacak tadilât da esas itibarile kabul edildi

Ankara 10 (a.a.) — C. H. P. Meclis Grupu umumî heyeti 10/12/940 salı günü saat 15 te reis vekili Seyhan mebusu Hilmi Uranın reisliğinde toplandı.

Celsenin açılmasını müteakib kürsüye gelen Hariciye Vekili Şükrü Saracoğlu son 15 günlük siyasî hâdiseler arasında bizi alâkadar edenleri izah etmiş ve bazı hatibler tarafından sorulan suallere cevablar vermiştir.

Bunu müteakib millî korunma kanununun tadiline dair Parti komisyonu tarafından hazırlanmış olup bu günkü ruznamede dahil bulunan rapor müzakeresine geçilmiş ve raporun müzakeresi sonunda millî korunma kanununun tadil edilecek maddeleri ve onların ne şekilde tadil edilecekleri hakkında prensip kararları alınmıştır.

Ruznamede başka madde olmadığı için riyasetçe saat 18,30 da celseye nihayet verilmiştir.

Oniki adadaki Rumların hali

20 den 60 yaşına kadar olanlar temerküz kamplarına sevkedildi

Atina 10 (a.a.) — Atina ajansı bildiriyor:

On iki adadaki Rumlara karşı İtalyan'lar tarafından ittihaz edilen tarzı hareket hakkında tamamile salâhiyettar bir membadan malûmat alınmıştır.

Bu malûmata göre bir buçuk aydanberi bu Rumlar'ın vaziyeti tahammül edilmez bir şekil almıştır.

20 yaşından 60 yaşına kadar bütün Rumlar temerküz kamplarına sevkedilmiştir. Bunlar en rutubetli ve havası en muzır yerlerde kurulan çadırlarda mahrumiyet ve eziyet içinde yaşamaktadırlar.

Rodos'da şehrin stadyomunda «Regina» ismindeki İtalyan fırkasına aid kışla civarında, şehrin eski surları boyundaki sığınakta bir temerküz kampı kurulmuştur. Soğuk ve yağmurlu havalarda ve her türlü hastalıklara maruz bulunan bu sığınaklardakilerin mahrumiyetler ve tazyikler altında nasıl yaşadıkları kolayca tayin edilebilir.

Bir çivi muhtekiri mahkûm oldu

Konya 10 (Hususî muhabirimizden) — Konya ceza mahkemesi, çivi ihtikârı yapan Ömer Çelliköz isminde birisini iki sene sürgün ve 500 lira para cezasına mahkûm etti.

Rumanyada yeni bir karar

Bükreş 10 (a.a.) — Resmî gazetede neşrolunan bir kanun, ecnebi memleketlerde bulunan ve bu günkü rejim aleyhinde vaziyet alan Rumenlerin tabiiyetten iskat edileceklerini bildirmektedir.

Derince travers fabrikası

Ankara 10 (Telefonla) — Gümrük muhafaza memurları teşkilât ve memurin kanun lâyıhasile Nafiaya bağlı derince travers fabrikasının Devlet Demiryolları işletmesine devri hakkındaki kanun lâyıhaları alâkadar encümenlerden çıktı. Meclisin cuma günkü içtimaında konuşulacaktır.

Muhlis Sabahaddin heyeti

Ankara 10 (Telefonla) — Bir müddettenberi Ankara Halkevinde çok muvaffakiyetle temsiller vermiş olan bestekâr Muhlis Sabahaddinin operet heyeti memleket dahilinde temsillerine devam etmek üzere bu akşam Afyon istikametine hareket etti.

Vatandaşlıktan çıkarıldı

Ankara 10 (Telefonla) — Aslen Arnavudluğun Berat ahalisinden Arnavud ırkından olan Abdurrahman oğlu Kamber Teli evvelce vatandaşlığımıza alınmıştı. Müretteb yeri olan Yozgadı terk ile İzmire gittiği ve bu hali tekrar ettiği anlaşıldığından vatandaşlıktan çıkarıldı.

Kont Czaky'nin Belgrad seyahati

Belgrad 10 (a.a.) — «Stefani» Resmen bildirildiğine göre Yugoslavya hükûmeti tarafından davet edilen Macar Hariciye Nazırı Kont Çaki iki gün kalmak üzere 11 kânunuevvel çarşamba günü Belgrada muvasalat edecektir.

Hava harbi devam ediyor

İngiliz tayyareleri Alman üslerini dün tekrar şiddetle bombaladılar

Londra 10 (a.a.) — İngiliz hava ve dahili emniyet nezaretlerinin tebliği:

Gündüz münferid ve bazı düşman tayyareleri sahillerimize yaklaşmışlar ve bazıları da Kent Kontluğu üzerinde uçmuşlardır. Alınan raporlar iki bomba atıldığını az hasar vukua geldiğini ve zayiat olmadığını göstermektedir.

Almanyaya yapılan akınlar

Londra 10 (a.a.) — İngiliz hava nezaretinin tebliği:

Dün gece İngiliz bombardıman tayyareleri Bremen'de bir tayyare fabrikasını, Lorient deniz üssünü ve Boulogne limanını bombardıman etmişlerdir.

Bu harekât esnasında bombardıman tayyarelerimizden biri bir düşman avcı tayyaresi düşürmüştür. Tayyarelerimizden biri üssüne dönmemiştir.

9 - 10 Kânunuevvel gecesi İngiliz tayyareleri tarafından bombardıman edilen hedefler arasında Lorient denizaltı üssü de bulunmaktadır.

İngiliz hava kuvvetleri fena hava şartları altında dün Avlonya civarında keşif taarruzları yapmışlardır. Atılan bombalar rıhtıma isabet etmiştir. Bazı bomba grupları da liman civarındaki binalara düşmüştür. Düşman tayyare dafi bataryaları ateş açmışsa da düşman avcı tayyareleri görülmemiştir.

Amerikada harb hazırlıkları

Vaşington 10 (a.a.) — İyi haber alan mahfiller hükûmetin kongreden, gelecek içtima devresinde, yeniden 400 milyon dolarlık munzam tahsisat isteyeceğini bildirmektedir. Bu para dört milyonluk bir kara ordusunun tank, tayyare ve bomba ihtiyaclarını temin edecek yirmi kadar silâh ve mühimmat fabrikasının inşasına sarfedilecektir.

Malûmdur ki, yeni silâh fabrikaları kurulması için daha önce de 800 milyon dolarlık tahsisat verilmişti. Bugüne kadar alınan tedbirler sayesinde 1 milyon 200,000 kişilik seferî bir kuvvetin bütün esliha ve teçhizat ihtiyacları tamamen ve 2,000,000 kişilik bir ordunun teçhizatı da kısmen temin edilmiş bulunmaktadır.

Dış ticaret reisliğinde tadilât

Ankara 10 (Telefonla) — Ticaret Vekâleti dış ticaret reisliği merkez teşkilâtında bazı değişiklikler yapılacaktır. Yeni merkez teşkilât kadrosu hazırlanmaktadır. Ticaret Vekâletince kurulmuş olan Petrol Limited şirketi müdürü bu arada başka bir yere naklolunacaktır.

Vali muavinimiz Kars valisi oldu

Ankara 10 (Telefonla) — İstanbul Vali muavini Hüdai Karatabanın Kars valiliğine, Kars Valisi Cevad Bökmen de Ordu valiliğine tayinleri yüksek tasdika iktiran etti.

Dokuz aylık ölüm, doğum vak'ası

Ankara 10 (Telefonla) — Bu senenin 9 aylık ölüm, doğum ve evlenme vukuatını gösteren istatistiklere göre, dokuz ayda 143,272 kız, 164,039 erkek olmak üzere 307,311 doğum, 81,699 kadın 87,358 erkek olmak üzere 169,057 ölüm vak'ası olmuş, ve memlekette dokuz ayda 111,981 çift evlenmiştir.

Örfî İdare

Şehrimizde bulunan Valiler, Korgeneral Ali Rıza Artunkalı dün de ziyaret ettiler

Örfî İdare komutanlığından direktif almak ve vilâyet işleri hakkında görüşmek üzere şehrimize gelmiş olan Tekirdağ, Edirne, Kocaeli, Kırklareli valilerinden bir kısmı dün Örfî İdare komutanı Korgeneral Artunkalla tekrar görüşmüşlerdir. Bu toplantıya yetişememiş olan Çanakkale Valisi Atıf Uluser de dün şehrimize gelerek Korgeneral Ali Rıza Artunkalı ziyaret etmiştir. Atıf Uluser dün öğleden sonra beraberinde İstanbul Askerî Mahkemesi reisi General Ziya Yazgal ve Örfî İdare komutanlığı kurmay başkanı Albay Remzi Ağan olduğu halde Belediyeye gelerek Vali ve Belediye reisi Lütfi Kırdarı ziyaretle bir müddet görüşmüşlerdir.

Örfî İdare Komutanı Korgeneral Ali Rıza Artunkalın bu günlerde Ankaraya gitmesi muhtemeldir.

İstanbul, Çanakkale ve Çorluda teşekkül edecklerini yazdığımız üç askeri mahkemenin reis ve azaları tamamile tayin edilmiş olduklarından bugünlerde faaliyete geçeceklerdir. Örfî İdare komutanlığile askeri mahkemeye Tophane Kasrı tahsis edilmiş olduğundan Devlet Denizyolları emrinde bulunan bu bina tahliye edilmiş ve mahkemenin nakline başlanmıştır. Nakil ve yerleşme işinin ikmalinden sonra mahkeme faaliyete geçecektir.

TETKİKLER, TAHLİLLER

Meslek seçmek ve değiştirmek meselesi

Meslek seçimi genc yaşta yapılmalı ve uzvî teşekkülün imkânlarından istifade edilmelidir

Yazan: Ordinaryüs Profesör **M. Şekip Tunc**

Kendilerini sadece analığa ve ev kadınlığına tahsis etmiş olanlarla göreneğe uyarak çiftçilik edenler dışında kalanlar -çocuklar da müstesna- gerek doğrudan doğruya çıraklığa gitmek ve gerek san'at mekteblerile yüksek mektebleri intihab etmek suretile ergeç bir mesleğe intisab etmek mecburiyetindedirler. Bir polis veya jandarmanın eline geçen şüpheli bir adama ilk sordukları şey Adı, ikametgâhı ve mesleğidir. Bunlara doğru dürüst cevab veremiyenler şüpheli kimseler sayılır. Yeri ve işi belli olmıyanlara cemiyetin itimadı yoktur. Bunun için muayyen bir işin eri olmak zarureti meslek seçmeyi hayatın en mühim meselesi yapmıştır. Bir meslek seçememek veya bir meslekte duramamak serseriliğe götürecek bir yoldur. Ne derece ve ehemmiyette olursa olsun bir mesleğin seçilmesi maddî ve manevî varlığın bir işe bağlanması demektir. Bunda muvaffak olunduğu takdirde şahsiyet, müstaid olduğu en yüksek dereceye çıkartılmış olacağı gibi elde edilebilecek refahın temin edilmesi ve ayni zamanda bütün kabiliyetlerin tahakkuk ettirilerek manevi seviyenin yükseltilmesi, ferdi cemiyete bağlayan uzvî tesanüdün şuuruna erişilmesi de bu sayede mümkün olacaktır.

O halde bu derece mühim olan meslek intihabı ne vakit başlamalı? Nasıl yapılmalı?

Meslek intihabı küçük san'atlar için çocukluğun ve ilk öğretimin bitmesi demek olan on iki veya on üç yaşından itibaren başlamak ve nihayet on sekiz yaşından evvel halledilmiş olmak lâzımdır. Çünkü on üç ile on sekiz yaş arasındaki beş yıl küçük san'atların çıraklığında matlub olan uzvî ve ruhî yumuşaklığa en elverişli olan yaşlardır. Küçük san'atların hemen hepsi körpe bir vücud kıvraklığile yeni itiyad ve meharetleri kolayca kazanabilecek bilek, el ve parmak çevikliği ister. On sekiz yaşından sonra bu kolaylık ve yumuşaklığı bulmak uzven güç olduğu gibi ruhan da güçtür.

İlkmektebi bitirenler tahsillerinde artık devam etmiyeceklerse hiç vakit kaybetmeden ya bir ustanın yanına, küçük san'at atölyelerine veya bunları öğreten mekteblere gitmelidirler. İlk orta tahsili de yapmağa hevesli olanlar bunu bitirir bitirmez seçecekleri san'atın çıraklığına hiç vakit kaybetmeden başlamış bulunmalıdırlar. Bu üç senelik tahsil onların çıraklığını biraz geciktirmekle beraber bilgi ve anlama ufuklarını bir dereceye kadar genişletmiş olmak itibarile tutacakları işi zihnen daha çabuk kavrayıp daha anlayışlı çalışmalarına yardım edeceği için kaybedilmiş bir zaman sayılmaz. İlk orta mekteblerimizin mezunları küçük devlet memuriyetlerine de girebiliyorlar. Fakat bu mezunların ne kadarı memuriyete, nekadarı küçük san'atlara ve iş hayatına ve nekadarı lise sınıflarına gidiyorlar, bunları bilmek lâzımdır. Herhalde tahmin edilebilir ki bunların çoğu san'ata ve küçük memuriyetlere gitmektedirler. Eğer böyle ise bunları iki nev'e ayırarak birini küçük san'atlara intisab edeceklere yarayacak bir hale getirmek çok daha verimli ve hayırlı bir şey olur. Fazla olarak işçilerimiz bu sayede mütemadiyen tekâmül etmekle temeyyüz eden modern san'at hayatına daha sür'at ve muvaffakiyetle intibak edebilecek bir kafa terbiyesi kazanmak kolaylık ve imkânını da elde etmiş bulunurlar.

Yalnız bunlar temin edildikten sonra dahi iş bitmiş değildir. İlk çıraklık mutlaka lâzımdır. Çıraklık bittikten, kalfa olduktan sonra da meslek tamamlanmış değildir. Usta oluncaya kadar yapılan işler daima bir cihetten kusurludurlar. Çünkü her san'atın bir çok incelikleri vardır; bunları tamamile kavrayıp yapmak ustalaşmağa bağlıdır. Düşünceli çalışmak, görenek ve itiyadları değiştirebilmek de ustalığa erişmekle olur. Bu işçi olarak kalındıkça mesleğin sırlarına erişilmiş değildir.

Sadece el mehareti de yetmez. Zekânın da çalışması, her an işe karışması, iyi iş çıkarma usullerinin ıslah edilmesi, tekniği tekemmül ettiren vasıtaların inceden inceye sınanması lâzımdır. Otuz, kırk yaşında bile on beş yaşında gibi öğrenmek iktiza eder. Bütün bir ömre sürecek bir işin verimi günden güne artırılmadıkça yövümsüz ve bereketsiz bir iş olur. Zeki ve kabiliyetli işçiler için sanatını her yeni imkâna göre yükseltmek ideali de ayrıca lâzımdır. Bu olmadıkça hiçbir meslek ilerliyemez.

Meslek seçiminin nasıl yapılması meselesine gelince, küçük san'atlar için mesleğe yöneltme işlerinde ilmî kılavuzluğu yapacak psikoloji lâboratuarlarının kurulması meselenin hallini kolaylaştıracağından başka daha emin ve ölçülü bir surette yapılmasına da hizmet eder. Bunlar olmayınca ilk ve orta mekteb öğretmenlerinin uzun müddet yakından tanıdıkları talebelerinin bu hususiyetlerine dikkat ile mezuniyet vesikalarına mümkün mertebe isabetli olarak kaydedebilmelerini temin edecek surette tenvir edilmeleri lâzım gelir. Bunun için de evvelâ Maarif Vekâletinin san'at mektebleri umum müdürlüğüne bağlı bir «mesleki yöneltme» lâboratuarının sureti mahsusada yetiştirilmiş bir mütehassıs idaresinde kurulması lâzımdır. İstanbul Üniversitesinde psikolojiden ihtisası yapmış müstaid ve meraklı bir gencin bu hususta en ileri gitmiş bulunan Rusyaya gönderilerek yetiştirilmesi işe esaslı bir surette başlamanın ilk adımını teşkil edebilir.

Bunlar yapılıncaya kadar meselenin ampirik bir surette halledilmesi kalır. Bir mesleğe istidad ve kabiliyet, o meslğe aid işleri sevmek, devam ettirmek, muvaffakiyete götürmek, ilerletmek iktidarlarile anlaşılır. Tuttuğu işte bu dört vasfı gösteren bir genc o san'atın tam ehli demektir. Yalnız ilk üç vasfı göstermek de ehliyet için kâfi sayılabilir. Burada en ziyade dikkat edilecek nokta istidad ve kabiliyet gibi görünen şeyin gelip geçici bir hevesten veya göreneğe bakılarak tutulmuş bir yoldan ibaret olmamasıdır.

Yapılması istenen san'atla onu yapacak kimsenin temayül ve kabiliyetleri arasında uygunluk olmazsa zorla çalışmak uzun müddet devam edemez. Çünkü faaliyetin kökleri bizim dışımızda değil, kendimizdedir. Burada köklenemiyecek bir san'at bütün bir hayatı doldduramaz: Ergeç meslek değiştirmek mecburiyeti hasıl olur ve meslek ancak böyle bir zaruretle değiştirilirse tehlikeli bir şey olmaz. Hele kuvvetlice bir kültürü veya geniş bir istidadı olmıyanlar için bu oyun pek pahalıya mal olabilir. Fakat istidada tamamile aykırı bir meslekte yenisine geçmek imkânı hasıl olunca bir an bile durmamalıdır. Birinci vazifemiz kuvvetlerimizi bütün ömrü kaplamak istidadını gösteren işlere tahsis etmektir. Bu noktada çok cesaretli olmak, kimseye kulak asmamak lâzımdır. Aksi takdirde hayat çok sevimsiz olmağa, sinir ve ruh buhranları birbirini kovalamağa başlar; kaderin küskünlüğüne inanılır. Buna rağmen çaresiz kalınmış değildir. Yalnız girilecek yeni meslek yeni bir çıraklığı ve bizzarure zaman kaybetmeyi icab ettircektir. Buna tahammül etmek gerektir; elverir ki bu intihab son ve kat'i olsun.

Meslek intihabile oynamak istercesine hafiflik göstermek müzmin bir maymun iştihalılığına, şarlatanlıklara ve nihayet serseriliğe götürebilir. Bunun için sık sık meslek değiştirmek cezasız kalacak bir iş değildir. Umumî ve sağlam bir kültür olmadıkça bir kaç meslek kolayca değiştirilemez.

İş hususunda da yeni baştan kalkınan memleketimiz nüfusunun artmasına gösterdiği itinayı bu nüfusun kabiliyet ve istidadlarını yerli yerinde kullanmada muvaffak olduğu nispette onun kalitesini kuvvetlendirmiş olacaktır. Nüfus artımının temin edeceği kuvvet onun yalnız çoğalmasile artmaz, kalitesinin yükselmesile de artar. Çünkü her yüksek kalite fazla bir kıymettir. İşçilerimiz, san'at adamlarımız yalnız görenekle veya işlerini sadece doğrudan doğruya alâkanladıran şeylerle kalmamalıdır. Hangi meslekte olursa olsun insan daima insandır ve her insan insanca bir kültüre muhtacdır. Kültürü yalnız yüksek ve serbest mesleklerin bir gıdası saymak insanı tanımamak olur. Buna muhtac olanların ses çıkarmamaları veya bu ihtiyacları henüz uyandırılmadığı için sükût etmeleri hiç bir şeyi ifade etmez. Bunlar, haberleri olmasa bile, kültüre açtırlar ve onlara bu «memnu meyvayı» ısırttığımız gün hem kültür hacmimizi genişletmiş, hem de bütün istihsallerimiz keyfiyet ve kemiyetçe farkedecek, ayni zamanda iş hayatımız şuurlu ve devamlı bir ilerileme yoluna girmiş olacaktır.

Bu noktanın ehemmiyeti teslim edilirse gündelik gazetelerimize, şimdiye kadar yapmadıkları, bir vazife düşecek ve bu vazife hem onları, hem de işçilerimizi az zamanda memnun ve bahtiyar edecektir.

Bunlara küçük ve ucuz el kitablarını ilâve etmek de az zaman zarfında önünden kaçılamıyacak bir zaruret olacağına eminim. Gazete ve mecmua çıkarmağa kabiliyetli sermayeler ve yenilik yaratmak istiyen kültürlü gençler için bundan daha güzel bir fırsat mı olur? Çocuk mecmuacılığı ve çocuk neşriyatının az zamanda gördüğü rağbetin ihmal edilmiş genç işçilerimizde de belireceğinden asla şüphe etmiyelim. Elverir ki, bu iş ciddiyet ve samimiyetle yapılsın ve bir müddet sebat edilsin. Unutmamalı ki, garbin bir çok büyük âlim ve san'atkârları kültürlenmiş en küçük işçiler arasından çıkmıştır.

M. Şekib TUNC

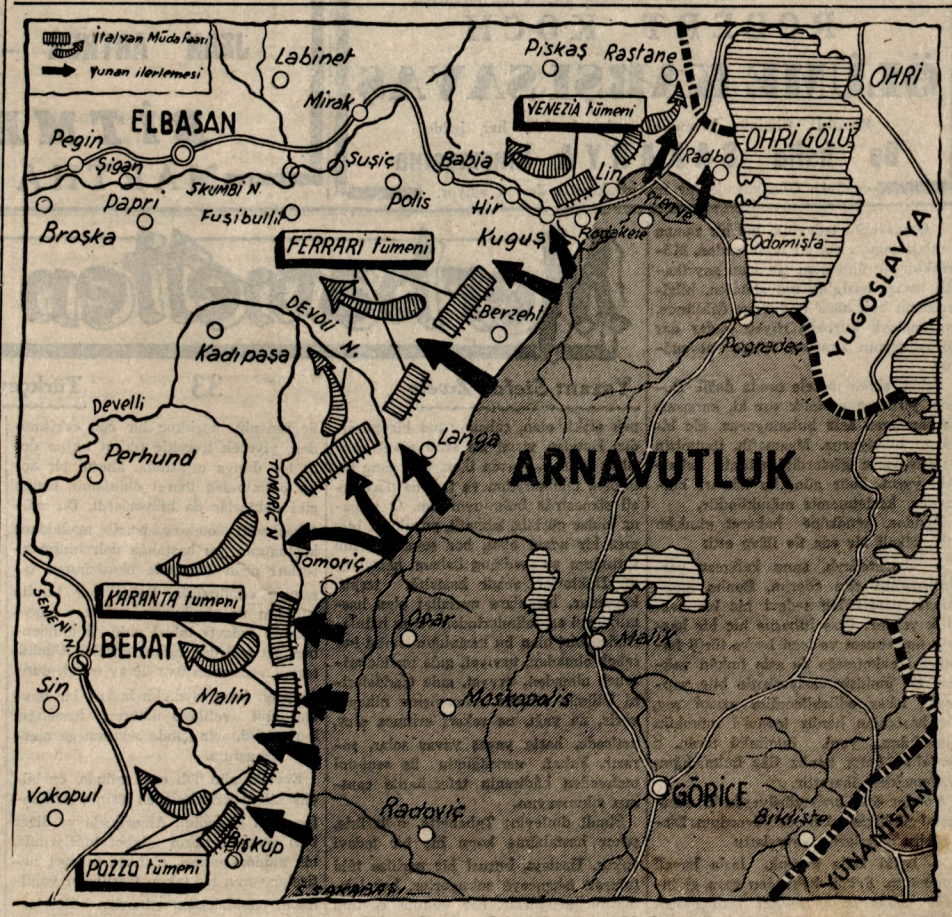

Yunan harekâtı devam ediyor. Elen kuvvetleri Arnavudlukta ilerliyorlar. Yukarıki haritada bu ilerleyişi bütün tafsilâtile takib edebilirsiniz.

Hadiseler Arasında FELEK

Nani - aziz

Osmanlıcanın işlenmiş dilinde ve gazetelere dercedilen münakasa ilânlarında ekmeğin adı nani-aziz idi.

Ekmek kelimesi de o zamanlar Etmek şeklinde yazılırdı. Fakat sizi temin ederim, o zaman bugünkü kadar tatlı değildi. Çünkü o vakit ekmeklerin yüzde doksanı yabancı memleketlerden gelen buğdaydan yapılırdı. Bugün ise kendi toprağımızın mahsulü ile yapılıyor. Onun için bize o zamandan ziyade bugün daha aziz ve leziz gelmektedir.

Ekmek bahsi ötedenberi «Devleti aliye» yi işgal etmiş bir işti.

Bugün nihayet belediyelerin ruzmerre işleri arasına girmiş olan ekmek çeşnisi ve narkı o zaman saraya kadar sirayet eden bir ehemmiyetle hükûmetin başlıca meşgalesi idi.

Bizim gibi meşrutiyetten evvelki devri bilenler bu işin mabeyin umurundan olduğunu hatırlarlar. Yakın tarih, bunun Sultan Mecid zamanında da böyle olduğunu gösteriyor.

Lûtfi tarihinden şu parçaya bakınız:

«Francila namile çıkarılan ekmeklerin nevileri taaddüd etmesinden dolayı halkın mutazarrır olduğu hükûmetçe hissolunduğundan baş ve orta namlarile çıkarılan has francilanın kıyyesi doksan ve diğerinin elli paraya sattırılmasına karar verildi.»

Bu haberi vak'anüvis Lûtfi Efendi 1261 senei hicriyesine yani 1845 miladi senesine atfen yazıyor.

Demek tam 95 yıl evvel de ekmek meselesi böyle narka bağlanmakta imiş.

Ben o zamanki fiatları görünce bugünkü narkla karşılaştırmak hevesine düştüm. Ve yaptığım hesabla bugün ekmeği o zamandan yüzde yirmi beş daha ucuza yediğimiz neticesine vardım.

Bu mukayeseyi yapmadan evvel şu noktaya ehemmiyetle işaret etmek isterim:

Sultan Hamid zamanından kalma garib bir ürkeklik bizi ekmek meselesine ilişmekten tahzir eder gibidir.

Eskiden âmir, memur, halk gûya ekmek meselesi bir büyük siyasî mevzu imiş gibi bunu açıkça mütaleadan çekinirlerdi. Halbuki bu mesele buğday fiatının inip çıkmasile alâkadar bir işti.

Nitekim İstanbul Belediyesi geçen gün yaptığı bir tebligatla ekmeğin kilosuna 14 buçuk kuruş nark koydu.

Bu ne ifade eder?

Evvelâ şu Sultan Mecid zamanında 95 sene evvelki ekmek narkını ele alalım. İfadeye nazaran bugünkü bizim ekmek o zamanki elli paraya satılan ekmek olacak. Bunu kiloya vurursak otuz beş paradan biraz fazla eder. Lâkin o zamanki otuz beş paranın bugünkü para kıymetile mukabili nedir? Orasını kestiremedim ve lââ 914 harbinden evvelki zamana kadar yürüdüm.

Harb patlamadan evvelki devirlerde ekmek ya kırk para, ya kırk beş paraya idi. Biz azını ele alalım da kırk para diyelim. O zamanki kırk para ise bugünkü hesabla yirmi kuruştan fazla eder. Çünkü o zamanki bir lira bugün yirmi liradan fazlaya gidiyor. Almanlar istedikleri kadar tepinsinler, altın, altındır. Dünyadaki eşya fiatlarile altın fiatı arasında bir muvazat göze çarpmaktadır. Bu hesabca bugün ekmeği yirmi kuruşa yemiş olsaydık 914 ten evvelki fiata yani kırk paraya yemiş olacaktık. Halbuki bugün ondan bir çeyrekten fazla daha ucuza yiyoruz ki; o zamanın otuz parası demektir. Mütarekeyi müteakib İstanbulda ekmeğin kilosu yirmi kuruştu. Yollar açılarak memlekete serbestçe ithal edilen Kanada ve Amerika unlarile yapılan bu ekmekler yirmi kuruşa satılırken bir Türk altını 4 liraya idi. Gene ayni hesabı yaparsak o zaman ekmeği bugünkü para ile 100 paraya yiyorduk. (Bu hesaba dikkat isterim.)

Ve bütün bunları hesabladıktan sonra bugünkü büyük bir huzuru kalble ekmeğin 14 buçuk kuruşa satılabilmesini bir nimet saymaktayım. Çünkü bu nark 914 ten evvelki ve 918 den sonraki fiatlardan bir hayli ucuzdur.

Unutmamalıyız ki, ekmeği kırk paraya yediğimiz zaman insanların da kıymeti bugünkü gibi değildi. En kabadayı müdür 30 altın alırdı. Beş altı lira aylıklı binlerce adam vardı.

(Bu mukayeseyi yapmalıyız ki; bir kilo ekmeği alırken verdiğimiz şeyin ne olduğunu iyi ölçebilelim.)

Vasati hesabla İstanbulda bir adamın yarım kilo ekmek yediğini esas tutsak narkın 11 buçuktan on dört buçuğa çıkmasile hasıl olan farktan hissesine düşecek yükseliş altmış paradır. Bir günde altmış paranın yani ayda kırk beş kurusun bugünkü mikyasla elle tutulur bir kıymeti bilmem var mıdır?

Vaktile bizim memleket yabancıların haracgüzarı idi. Başlıca ihtiyaclarımızı hep dışarıdan alır ve servetimizi onlara gönderirdik.

Bu arada üç beyaz denilen ve beseriyetin hayatı üzerinde başlıca tesirleri olan un, şeker ve pamuğu artık fazlasile yurdumuzda yetiştiriyor, hatta ihrac bile ediyoruz.

Bir taraftan bu emniyet verici manzaraya, diğer taraftan Yunanistan, Yugoslavya, Macaristan ve ondan öte bütün memleketlerde ekmeğin -hem de ne ekmeğin- vesikaya bağlı olmasına bakarak halimize bin şükrediyor ve bu vaziyetin devamını memlekt için cidden bir saadet addediyorum.

İki ay evvel İstanbula gelmiş bazı Yunanlı dostlarım burada kayıdsız ve şartsız beyaz ekmek yendiğini görerek bizim ölçülmez bahtiyarlığımıza imrenmislerdi. Onların imrendikleri bu saadeti ivi tatmak için iyi takdir etmek gerektir.

B. FELEK

Rumen petrol kuyularında büyük bir yangın

Londra 10 (a.a.) — Haber alındığına göre, Rumanya petrol mıntakasında büyük bir yangın çıkmıştır. Alman askerleri ateşi söndürmeğe çalışmışlardır. Yangının sebebleri şimdilik meçhuldür. Petrol kuyuları memurlarından ve işçilerinden büyük bir kısmı nezaret altına alınmıştır.

MERAKLI ŞEYLER

Dünyanın en Demokrat yurdu: İsveç'te hayat

Orada halk, hükûmdar ailesile, bir aile efradı gibi yaşamıya alışmıştır

Demokrat Kral Güstav, bir merasimde, hatıra için, taşa ismini yazdırıyor

İsveç, hür ve müreffeh bir şimal ülkesidir. Halk asırlardır fikir ve hareket serbestisine o kadar derin insiyak peyda etmiştir ki yeni cereyanlara daima yabancı kalmıştır.

İsveçin en salâhiyetli fikir adamları, bütün siyasi teşekkülleri, papazlar, muharrirler, profesörler ve bütün halk bu kanaatte ve vicdandadır.

Memleketin tam bir hürriyet içinde inkişaf etmiş olan ferdî ve içtimaî benliği bir takım yerli hususiyetlerden örülmüş, millî ve maşerî vicdan ve seciyenin mâkesi haline gelmiştir.

İsveçi tetkik edenler, sosyalistler tarafından idare edilen bu mes'ud memleketin arzettiği insanî manzaraya hayran kalmışlardır.

Bir Fransız mühendisi, bir İsveç fabrikasını ziyaret ettiği zaman, çalışma imtizacı karşısında:

— Bu işçilerin ustaları nerede? Burada, teknisyenlerle meslektaşların birbirile kaynaşmasından başka birşey göremiyorum.

Demekten kendini alamamıştır. Bu zat, 1 mayıs bayramındaki işçi tezahüratını seyrettikten sonra da:

«— Proletarya nerede? Bu gördüğüm ortahalli insanlar arasında, işçi kıyafetinde kimse yok!

Diye bağırmıştır.

Çünkü, İsveçte, ne iş verende tahakküm itiyadı, ne de işçi teşkilâtında amele diktatörlüğüne meyil vardır. Burada hayat, tam demokrasinin ruhuna uygundur. Bundan dolayı, sosyalistlerin gayesi, ihtilâl ile iş başına geçmek değil, normal şartlar dahilinde işçinin yaşayış seviyesini yükseltmektir. Evet, bu memlekette de, sosyalist teamülüne göre tezahürat yapılır; fakat başlarında melon şapka, üstlerinde iyi bir elbise bulunan nümayişçiler, önlerinde yürüyen beyaz eldivenli iki polisi takib ederken cidditeyten ayrılmazlar, sınıf kini ve düşmanlığile diğer vatandaşlarını istihkar etmezler.

Bir ihtilâlci Stokholm'den geçtiği zaman, gördüğü hayat manzarası önünde:

— Burada, bir ihtilâl kopsa, hükûmet devrilse.. Eminim, ki hükûmetin başına geçecek olan ihtilâlcilerin ilk işi, devirdikleri burjuva hükûmeti azasına bir ziyafet vermek olacak. Hiç şüphesiz, ihtilâlcileri iş başından atacak olan kapitalistler de, muarızlarına aynı cemileyi esirgemiyecek.

Diyerek, İsveçteki cemiyet hayatının olgunluğuna işaret etmiştir.

***

Stokholm halkı, krallarını, veliahdle karısını, mağaza camekânları önünde görmeğe alışıktır. Kralın biraderlerile zevceleri şehrin iyi yerlerinde herkes gibi yemek yemekten, hatta tramvaya binmekten çekinmezler.

Bu tabiiliğin, bu halkla kaynaşmanın sebebi: Hükümdarzadelerin, nesillerdenberi, halka mahsus mekteblere devam etmeleri.. Memleket çocukları arasında ders görmeleri, onlarla birlikte imtihana girmeleridir. Bu prensler, memleket gençliği içinde üniversite tahsillerini bitirdikten sonra bankalara da, büyük müesseselere de devam ederek staj yaparlar ve yevmî işlere karışarak hayat dersi alırlar.

***

İsveçte, meb'usluk kârlı bir iş değildir. Burada, bir meb'usun, bir âyan azasının aldıkları, payitahta gitmek için bir harcirahtan ve senede yüz yirmi içtima ücretinden ibarettir. Bunun için, memlekette, bir valinin, bir büyük memurun aynı zamanda meb'us veya âyan olmasına mesağ vardır; fakat bu hale rağmen, hiç kimsenin vicdanına muhalif rey verdiği görülmemiştir.

***

İsveçte, mükâlemeler pek nazikânedir. Herkes, birbirine sıfat ve unvanını zikrederek hitab eder: Bay konsolos! Bay toptancı tüccar! Bay muharrir! Bay müze idare müdürü! gibi. Kadınlar bile, böyle hitablardan âzade değildirler. Meselâ bir felsefe doktorunun karısına: Frü Doktorina - Bayan doktor zevcesi! Bir binbaşının karısına: Frü Majorska! diye hitab edilir. Asıl tuhafı, İsveçte, her kadının elbisesini, kocasının resmi elbisesindeki rütbe alâmetlerile süslemesidir. Meselâ bir generalin karısının omuzlarında, sırmalı apuletler, göğsünde kordonlar görülür. İsveçte, sivil memurların hepsi üniformalıdır. Hatta, kralın dişçisinin bile üniforması vardır. Bu kadar üniformalı adamın karıları da, muhakkak, elbiselerini kocalarının rütbe ve mevkilerine mahsus alâmetlerle süslerler.

İsveçlilerin, süse ve üniformaya çok merakları vardır. Müze müdürlerinin bile yan taraflarında birer kılıçları sallanır. Saray teşrifatı ise, çok tuhaftır. Oraya kabul olunan erkekler, beyaz yırtmaçlı siyah kabarık yenli sırmalı elbiseler, kadınlar da frak giymeğe mecburdurlar.

***

İsveçlilerin ziyafetlerinde de bir hususiyet vardır. Her ziyafette, sofraya oturulduğu zaman, ev sahibi bütün misafirlerine «hoş geldiniz» demeğe, yemekten sonra da, ev kadınının solunda oturmak şerefini kazanmış olan zat da, bütün misafirlerin minnettarlığını arzetmek için kısa yahud uzun bir nutuk irad etmeğe mecburdur.

Yemekte, her erkek, evvelâ sağındaki, sonra solundaki ile, ondan sonra da sofradaki misafirlerin ekserisile ve bilhassa en nihayet de karısile kadeh tokuşturduktan sonra içkisini ağzına alabilir. Karısını unutan kimse, bu nezaketsizliğini, ertesi günü, ona bir hediye almak suretile gidermek mecburiyetindedir.

Gelgelelim, bu iş de, büyük merasime tâbidir: Her kadeh tokuşturan, sağında ve solunda bulunan kadın veya erkekten sonra diğer misafirlere geçerken, meratib silsilesine riayete, sonra kadehini elbisesinin üçüncü düğmesi hizasına kadar kaldırarak muhatabını selâmlıyarak içkisini içerken gözlerini onun gözlerinden ayırmamağa, içtikten sonra da, zarif bir tebessümle, nazik bir yüz hareketile ona minnettarlığını ihsas etmeğe mecburdur.

Yapma Çiçekler

Vazo, şapka, tuvalet çiçeklerinin nasıl yapılacağını patronlarile öğreten Şükrü Canalın bu eseri 150 kuruştur. Bedeli posta ile Beşiktaş, Akaretler Dibek sokak No. 1/2 Şükrü Canal adresine gönderildiğinde derhal gönderilir. Posta ücreti alınmaz.

Ayrıca İstanbulda Ankara caddesinde İnkılâb kütübhanesinde, Ankarada Akbada bulunur.

YENİ ESERLER

Orhan Çakıroğlu

Zamanımızın en şöhretli polis hafiyesidir. Dilden dile dolaşan muvaffakiyetleri bir darbımesel kadar meşhur olmuştur. «Orhan Çakıroğlu» nun feci, esrarengiz, korkunç ve akıllara hayret veren maceraları öyle hayal mahsulü değil, hayattan alınmış vak'alardır Her kitab tam bir romandır ve fiatı 10 kuruştur. 15 günde bir çıkmaktadır. Bütün gazete müvezzilerinde ve tütüncü dükkânlarında satılır. 2 nci numara çıktı. Toptan satış yeri: Semih Lûtfi Kitabevi.

İslâm - Türk ansiklopedisi

İslâm - Türk ansiklopedisinin dördüncü sayısı çıkmıştır. Bu sayıda şu kıymetli yazılar vardır: Abı hayat ve Hızırla İlyas, profesör İsmail Hakkı İzmirli; Acemi kelimesi ve Hazreti Muhammedin yabancı bir muallimi bulunduğuna dair müstesrik ve misyonerlerin Avrupada yazılan İslâm ansiklopedisinin isnadlarına cevablar, Ömer Rıza Doğrul; Âd kavminin tarihi hakkında tetkikler, profesör Semseddin Günaltay, Âd kavminin akibeti hakkında Kur'anın anlattıkları, Ömer Rıza Doğrul, âdâbı umumiye, Temyiz reislerinden Fahreddin Karaoğlan.

Fotoğraf sergisi

Beşiktaş Halkevinden:

Evimiz tarafından açılacak olan resim ve fotograf sergisi kayıtlarına 11 Birincikânun 1940 gününde başlanacak ve 15 Birincikânun gününde sergi açılmış olacaktır.

Arkeolog Makridinin cenaze merasimi

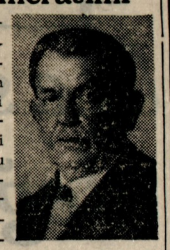

Müteveffa Makridi

Dün vefatını kemali teessürle haber verdiğimiz arkeolog Makridinin cenaze merasimi bu gün Bakırköyünde Aya Yorgi kilisesinde icra olunacaktır. Bay Makridi, Türk müzelerinin tesis ve inkişafında kırk seneden fazla çalışmış ve memleketin bir çok yerlerinde hafriyat yaparak bu gün müzelerimizi dolduran fevkalâde değerli eserleri meydana çıkarmıştır. Bunlardan başka neşredilmiş binlerce makale ve eseri olan Bay Makridi son zamanlarda hasta yatağında Bakırköy tarihini yazmakla meşgul bulunuyordu.

«İktisadî Yürüyüş» mecmuasının senei devriyesi

İktisadî Yürüyüş mecmuası senei devriyesini yarın saat 16.30 da Galatada yeni yolcu salonunda kutlayacaktır. Toplantıya matbuat erkânile Üniversite Rektörü, dekanlar, profesörler, iktisadi mahafile mensup zevat ile bankacılar vesair zevat davet edilimtşir.

BUGÜN
SÜMER SİNEMASINDA
MİREİLLE BALİN'in
RAYMOND ROULEAU ve
Fransız Komedisinden
AİME CLARİOND
ile beraber yarattıkları
AŞKIN ZAFERİ
Büyük ve hissî filmi görünüz.
İlâveten:
YUNAN - İTALYAN HARBİNE
aid en son ve mufassal haberler.
Telefon: 42851

ALEMDAR
ve
MİLLÎ
de mahşer kalabalığı
devam ediyor.
(ŞARLO) başta olarak bütün dünya komiklerini hiçe indiren
FRANSANIN YENİ
DÂHİ KOMİĞİ
NARSİS' in
ZORLA tayyareci
(TÜRKÇE SÖZLÜ)
2 nci haftası başladı
Bu hafta programına ayrıca:
LİLİAN HARVEY'in
SERENAD
Süper filmi ilâve olunmuştur.

MARMARA
da
20 nci asrın Apollonu
ROBERT TAYLOR'un
HEDY LAMARR
ile yarattıkları aşk filmlerinin tacı
SEVEN KADIN
Muazzam filmi başladı.
Ayrıca:
ŞERLOK HOLMES
Baskerviller'in köpeği
Türkçe Sözlü

Beşiktaş SUAD PARK sinemasında
SAADET YUVASI
Türkçe sözlü - Arabca şarkılı. Seanslar: 2,30 dan itibaren devamlıdır.
Bir ibret ve aile filmi olan bu şaheseri bilhassa bütün genc kızlara tavsiye ederiz.

BUGÜN
Matinelerden itibaren
ALKAZAR Sineması
Mevsimin en güzel, büyük ve kudretli bir harb ve sergüzeşt filmi
DENİZ FEDAİLERİ
GORDON OLİVER - İUNE TRAVİS
Karada ve denizde geçen büyük bir dehşet ve heyecan...
Müthiş harb ve takibat sahneleri..

Yarın akşam
SARAY sineması
İki büyük ve dehakâr sinema yıldızı
JOAN CRAWFORD
ve CLARK GABLE
ile Mr. MOTTU'nun
Emsalsiz bir tarzda yarattıkları
MAHKÛMLAR GEMİSİ
İhtiras... Şehvet,,, Kin ve esrar filmini takdim edecektir. Aşk zinciri... Kin cehennemi,,, olan bu şaheser bütün İstanbul halkını
SARAY
sinemasına koşturacaktır.

Bugün matinelerden itibaren İstanbulun 2 büyük sinemasında
Şehzadebası Çarşıkapı
TURAN ve AZAK
Türk donanmasının Preveze zaferi neticesi.....
Eski Venedik'i yıpratan siyasi ihtilâller.....
Kadın entrikaları, cinayetler, kanlı ihtilâller.....
ATEŞİN BİR AŞK FACİASI
BARBAROS devrinde VENEDİK
BÜYÜK TÜRKÇE SÖZLÜ TARİHÎ FİLM
Filme eski mehter musikisi, cenk türküleri ve gülbanklar ilâve edilmiştir. AYRICA:
AZAK'da RİO GRANDE GÜLÜ
MOVİTA ve JOHN CAVVİL
TURAN'da ÖLÜM SELİ
KEN MAYNARD

BU AKŞAM
MELEK sinemasında
Sinema dünyasının en parlak 2 yıldızı
CLAUDETTE COLBERT
JAMES STEWART
tarafından temsil edilen
HAYAT GÜZELDİR
FRANSIZCA SÖZLÜ nefis bir aşk ve güzellik filmi
Yerlerinizi evvelden aldırınız. Telefon: 40868

Büyük fedakârlıklarla BUGÜN Matinelerden itibaren:
ÇEMBERLİTAŞ Sinemasında
Gösterilmekte olan iki muazzam şaheseri görmenizi tavsiye ederiz.
Meşhur Reijsör FRANK CAPRA'nın emsalsiz şaheseri
PARA BERABER GİTMEZ
(Fransızca Sözlü) Baş rollerde:
JEAN ARTHUR - JAMES STEWART ve LİONEL BARRYMORE
Ve sinema âleminin ölmez eseri
BİTMEMİŞ SENFONİ
MARTHA EGGERT
İlâveten: PARAMUNT JURNAL en son harb ve dünya haberleri

Dehakâr artist EMİL YANNINGS'in büyük muvaffakiyeti
ROBERT KOCH
ÖLÜME KARŞI SAVAŞ
Emsalsiz filminin kıymetini anlamak için her halde
Bu hafta SAKARYA Sinemasına
gidiniz. Görülmemiş bir muvaffakiyetle devam ediyor.

RADYO

Bu günkü program

11/12/940 çarşamba

8,30 Program	18,03 Müzik (Pl.)
8,03 Müzik (Pl.)	18,30 Konuşma
8,15 Haberler	18,45 Çocuk saati
8,30 Müzik (Pl.)	19,15 Müzik (Pl.)
*	19,30 Haberler
8,45 Yemek listesi	19,45 Şarkılar
12,30 Program	20,15 Rard. Gazetesi
12,33 Şarkılar	20,45 Fasıl heyeti
12,50 Haberler	21,10 Konuşma
13,05 Türküler	21,25 Koşmalar
13,20 Orkestra	21,45 Bando
*	22,30 Haberler
18,00 Program	22,45 Caz (Pl.)
	23,30 Kapanış

ŞEHİR TİYATROSU
TEPEBAŞI DRAM KISMINDA
Bu akşam saat 20,30 da
BULUNMAZ UŞAK
***
Gündüz saat 14 te
ÇOCUK OYUNU
Akşam saat 20,30 da
PAŞA HAZRETLERİ

Hiç bir yerde eşi bulunmıyan son sistem Mirofonik makinelerle senenin en fevkalâde filmlerini takdim eden İstanbulun en büyük sineması
Şehzadebaşı
FERAH
sinemada. Telefon: 21359
BUGÜN
Matinelerden itibaren
FEDAKÂRLIKLAR HAFTASI
3 TÜRKÇE
film birden
Görülmemiş, akın, hücum, izdiham ve sayın halkımızın coşkun heyecan ve tezahüratı münasebetile
ÇANAKKALE GEÇİLMEZ
Türklüğün kahramanlık ve hamaset destanı bu hafta
2 nci ve son haftası

SAYIN MEKTEB MÜDÜRLERİNE:
İzdiham ve tehacüm dolayısile gönderilecek talebelerin evvelden sinemamıza bildirilmesi rica olunur
Ehemmiyetle nazarı dikkate:
Bu millî büyük film bu mevsimde İstanbul muhitimizde başka hiç bir sinemada gösterilmiyecektir.

1001 macera, 1001 güzellik, 1001 aşk, 1001 hayat, 1001 kahramanlık saheseri:
2 - 3 Silâhşorlar
Şöhreti dünyaları dolduran, zaferleri ülkeleri dolasan milyonluk film
ALEKSANDR DÜMA'nın
ölmez eseri
TÜRKÇE
3 — Tayyare ile gelmekte olan
Paramunt (Türkçe)
En son harb havadisleri, Bay Ruzvelt'in nutku ve Uçan kaleler.
GELECEK HAFTA:
Bütün mekteblerin görecekleri emsalsiz film
Kız Talebe Yurdu
ve
Kızıl Ormanlar Hâkimi

Merhametten Maraz

Yazan: *Stefan Zweig* — 33 — Türkçeye çeviren: *Hamdi Varoğlu*

Fakat, gayrikabili tedavi» sözünü, benim ağzımdan, hiç kimsenin işitmesine imkân yoktur. Kat'iyyen! Ondokuzuncu asrın en zeki adamı olan Nietzsche, vakıâ, «Gayrikabili tedavi olanı tedavi etmeğe uğraşmamalı» demiş.

Fakat, bence, bu söz, onun bizi halline mecbur ettiği muammaların en hatalısıdır. Doğrusu, asıl bunun tam zıddı olanıdır. Benim mütâleam da şudur ki, asıl tedavisine çalışılacak olan hasta, gayrikabili tedavi hastadır. Dahası var. Bence, doktor, asıl gayrikabili tedavi hastanın karşısında kendini gösterir. Şifa bulamamazlık fikrini önceden kabul eden doktor vazifeden kaçmış, muharebeye girmeden teslim olmuş demektir. Bazı ahvalde, hastalığın kabili şifa olmadığını söyleyip, vizitayı dercib ettikten sonra, mütevekkil bir çehre ile dönüp gitmek, elbette daha basit, daha kolaydır. Evet, evet, eski kitablarda, bütün tedavi usulleri yazılı, kolayca şifa bulur neviden hastalıklarla meşgul olmak, elbette gayet kolay ve kârlıdır. Bundan zevk alanlar böyle hareket etmekte serbesttirler. Ben şahsen, bu tarzda hareketi, henüz söylenmemiş hatta ifade edilmesi imkânsız şeyi söylemeğe çalışacağı yerde, başkalarının kendinden evvel söylediklerini tekrarla iktifa eden bir şairin hali kadar; yahud, meçhulü, hatta malûm olmasına imkân bulunmıyan sevi ele alacağı yerde, doksan dokuz defa izah edilmiş şeyi izaha çalışan bir filozof gibi, merhamete lâyık bulurum.

Gayrikabili tedavilik, hiç bir zaman mutlak değil, nisbî bir mefhumdur. Müterakki bir ilim olan tıb için, gayrikabili tedavi hastalık, muvakkaten, bilgilerimizin hali hazır hududları dahilinde, binaenaleyh kurbağa rüyeti kadar dar görüşümüzün sınırları içinde mevcuddur.

Fakat, şimdi mesele orada değil. Bugün, yüzlerce hastalık var ki, karşısında tamamen âciz bulunuyoruz, hiç bir ilâcını bilmiyoruz. Maamafih, ilmimizin genişlemekte gösterdiği sür'ate bakarsak, yarın, öbür gün, bu ilâçları bulmamız, keşfetmemiz mümkündür.

Kondor, kendisine hakaret etmişim gibi, öfkeli bir eda ile ilâve etti:

— Binaenaleyh, şunu kafanıza yerleştirmenizi rica ederim, Benim nazarımda, gayrikabili tedavi hiç bir hastalık yoktur. Esas itibarile hiç bir hastayı terketmem ve beni başka türlü harekete sevketmeğe de asla imkân yoktur. En ümidsiz vaziyetlerde bile yapmağa icbar edilebileceğim azamî şey, bir hastalığın henüz tedavisi mümkün olmadığını... yani, bugünkü ilmin, o hastalığa karşı henüz ilâc bulmadığını söylemekten ibarettir.

Kondor öyle hızlı yürüyordu ki, kendisini güçlükle takib edebiliyordum. Birdenbire adımlarını yavaşlattı:

— Belki fazla karışık, fazla hayalî konuştum. Fakat, kahveden gara gidinceye kadar böyle şeyleri izah etmek güctür. Yalnız, size bir misal söyleyeceğim, ne demek istediğimi belki daha iyi anlarsınız. Esasen bu benim için pek acıklı olan, şahsıma aid bir misaldir. Bundan yirmi iki sene evvel, takriben sizin yaşınızda iken, ben genc bir tıbbiye talebesiydim ve tam da dördüncü sömestrde bulunuyordum. O zamana kadar gürbüz, sıhhatli, yorulmak bilmez bir adam olan, her şeyden üstün tuttuğum ve sevdiğim babam, hastalandı. Doktorlar, şeker hastalığı teşhisi koydular. İnsanlara musallat olan hastalıkların en zalimlerinden ve en hainlerinden biri olan bu hastalığın ismini her sebeb olmadan, uzviyet, gıda maddelerini sebeb olmadan, uzvyet, gıda maddelerini istihale ettirme nümayişine nihayet verir, ne yağı, ne şekeri eritmez olur, neticede, hasta yavaş yavaş solar, sararır. Fakat, gençliğimin üç senesini mahveden hâdisenin teferrüatile canınızı sıkmıyayım.

Şimdi dinleyin: Tababette, o tarihte, şeker hastalığına karşı hiç bir tedavi yoktu. Hastayı, hususî bir perhize tâbi tutarak işkenceye sokuyorlar, her lokmasını tartıyorlar, her yudum suyunu ölçüyorlardı. Halbuki, bunun, mukadder akıbeti geciktirmekten başka bir işe yaramadığını, ölümden çalınan bu iki üç senenin, korkunc bir can çekişmeden, yiyecek içecekle tıklım tıklım dolu bir dünya ortasında, aheste bir açlık ölümünden ibaret olduğunu, benim gibi doktorlar da biliyorlardı. Bir mütehassıstan ötekine nasıl nevmidane koştuğumu, bu hastalığa dair bütün eserleri nasıl hararetle okuduğumu tasavvur edbilirsiniz. Fakat, her tarafta işittiğim ve okuduğum, yalnız o «gayrikabili tedavi» tabiri oldu. O günden beri bu tabirden nefret ederim .Çünkü, tezimi vermeden tam üç ay evvel, dünyada en fazla sevdiğim insanı, bir hayvan gibi sefilâne öldüren hastalığın ilerleyişini, aciz içinde seyretmeğe mecbur olmuştum.

Evvelki gün Tıb cemiyetinde, en büyük kimyagerlerimizden birinin bir konferansını dinledim. Amerikada ve diğer bazı memleketlerin laboratuarlarında, bir müddettenberi, oldukça müspet neticeler veren bir takım tecrübeler yapıldığını, guddelerden çıkarılan hulâsalarla, bundan on sene kadar sonra, şeker hastalığının hakkından gelmek mümkün olacağını söylüyordu. Babamın çektiği bütün işkencelere nihayet vermek, hatta onu kurtarmak için bu huiâsadan birkaç yüz gramının kâfi geleceğini düşündükçe ne hallere girdiğimi tasavvur edersiniz. Şekere karşı bir ilâc keşfetmek mümkün olduğunu, bunun yapılması lâzım geldiğini, bu keşfi yapacak bir kimse elbt çıkacağını, belki de o kimse ben olacağımı gece, gündüz düşündüğüm o tarihte, «gayrikabili tedavi» diye verilen hükmün beni nasıl çileden çıkardığını tahmin ediyorsunuz, değil mi? Ben Üniversitede iken bizlere «gayrikabili tedavi» diye tarif edilen firengi, şimdi mükemmelen tedavi edilebiliyor. Nietsche, Schumann, Schubert ve onlarla beraber daha nice kimseler, demek ki «gayrikabili tedavi» değil, o devirde henüz ilâcı bulunmıyan bir hastalıktan ölmüşlerdir. Diğer bir tabir kullanarak, çok erken ölmüşlerdir diyebiliriz. Biz doktorlar, her gün, ne yeniliklerle, ne ümid edilmez şeylerle, akıllara hayret veren, bir gün evveline gelinceye kadar tasavvur bile edilmiyen nelerle karşılaşırız! İşte bundan dolayıdır ki, ben, başka doktorların omuz silkip geçtikleri bir hastalık karşısında kaldığım zaman, o yarının, öbür günün ilâcını henüz bilmediğim için kalbim öfke ile çarpar ve o ilâcı belki son dakikada bulurum ümidile, gene yüreğim hoplar. Her şey mümkündür, hatta bize imkânsız görünenler bile. Bugünkü tababet, bir mania karşısında kaldığı zaman, ekseriya, onun yanıbaşında birdenbire bir geçid bulunduğunu görür, oradan yol bulur, geçer. Metodlarımızın âciz kaldığı yerde, yeni bir metod bulmağa çalışmak lâzımdır ve ilmin elinden bir şey gelmediği ahvalde, mucize imdada yetişir. Evet, bugün dahi tababette mucizeler vardır, güpegündüz, mantığa, tecrübeye aykırı mucizeler ki, bazan tahrik edilmek ister. Bu genc kızı, sonunda kurtarmak ümidinde olmasam uğraştırır mıydım ve kendim uğraşır mıydım zannedersiniz? İtiraf ediyorum ki, güç bir hastalık, serkeş bir illet, Senelerdenberi meşgul olduğum halde, istediğim kadar sür'atle iyiliğe doğru gitmiyor. Fakat her şeye rağmen onu terketmiyeceğim.

Kondor'u, azamî dikkatle dinlemiştim. Bütün söylediği şeyler vazıhtı. Fakat ihtiyarın ısrarı, ıstırabı, ben farkında olmadan bana da geçmişti. Daha fazla bir şeyler öğrenmek, daha sarih, daha kat'i bir şey işitmek isteyordum. Binaenaleyh sordum:

— Demek ki bir salah ümid ediyorsunuz!.. Yani... bir parça salâh elde ettiniz..

Kondor hemen cevab vermedi. Sualim canını sıkmış gibiydi. Kısa bacakları, gitgide daha sür'atle hareket ediyordu. Nihayet, haykırdı:

— Bir salâh elde ettiğimi nereden çıkarıyorsunuz? Böyle bir şey gördünüz mü? Hem, bu mesele hakkındaki malûmatınız ne derecededir? Hastayı siz birkaç haftadır tanıyorsunuz, ben onu beş senedenberi tedavi ediyorum.

Birdenbire durdu ve kat'î bir eda ile:

— Size şu kadar söyleyeyim ki, esaslı, kat'i hiç bir şey elde etmiş değilim, istediğim neticelerden hiç birini alamadım. Bütün mesele burada. Âdi bir kasaba çıkıkçısı gibi, rasgele, beyhude yere, bir sürü tedavi usulleri tatbik ettim, Şimdiye kadar hiç bir neticeye varamadım.

Kondor'un huşuneti beni korkuttu. Kendisini teskine çalıştım:

— Fakat Kekesfalva bana, elektrik banyolarının Edit'e ne kadar iyi geldiğini söylemişti, bilhassa...

Kondor, lâfımı tamamlamağa fırsat bırakmadı:

— Saçma! Tamamen saçma! diye haykırdı. Bu divane ihtiyarın masallarına kanmayın! Bu şekilde bir felci esfelin, elektrik banyolarile, yahud buna benzer ıvır zıvırla iyi olacağını aklınız keser mi? Siz, doktorların, harcıâlem hilelerini bilmez misiniz? Çaresiz kaldığımız zaman vakit kazanmağa çalışırız ve hasta, şaşkınlığımızın farkına varmasın diye onu, rastgele şeylerle oyalarız. Bereket versin, ekseriya, tabiat de bizimle beraber yalan söyler ve suç ortağımız olur.

[Arkası var]